

„Nem halok meg,
hanem élek,
és hirdetem
az Úr nagy tetteit.”

(Zsolt. 118,17)

IX. évfolyam 8 szám

Virágvasárnap

2008. március 16.

A Biblia IV.

Magyarázatok a Teremtés könyvéről az ókeresztény egyházatyák korától a modern korig

Az ókeresztény egyházatyák (a második századtól a tizenkettedikig) úgynevezett tipologikus exegézist műveltek. A szövegeket értelmezték betű szerint, filologikusan, amire elsősorban a fordítóknak volt nagy szüksége, majd morális, lelki szempontból, ezekre épültek a prédikációk. Nemegyszer természetfeletti, az üdvtörténet szempontjából magyarázott, úgynevezett anagogikus értelmet adtak a szövegeknek.

Legfontosabbak közülük Szent Ágoston, Órigenész és Sevillai Izidor. Szent Ágoston (354–430) püspök, egyháztanító, tanulmányait Afrikában, például Karthágóban végezte. Később Milánóban tanított retorikát, ahol Ambrus beszédek hatására fiával együtt 387 húsvétján megkeresztelkedett. Hazájába térve szerzetesközösséget alapított, majd a hippóiak püspöke lett. Szentírás-magyarázatai az egész európai keresztény műveltségre

és egyházi tanításra nagy hatással voltak (*Vallomások, De civitate Dei, De Trinitate*).

Órigenész (185–254 k.) görög nyelvű egyházi író. Az alexandriai egyház katechetikai iskolájának lett a vezetője. A kiváló filozófust Palesztinában szentelték pappá, mire az alexandriai püspök haragjában kiközösítette. Caesareában teológiai iskolát alapított, börtönbe vetették, majd a császár halála után szabadult. A második konstantinápolyi zsinaton részt vett, Jusztiniánusz eretnekként elítélte. Műveinek, kommentárjainak és homíliáinak nagy része elveszett. A Szentírás spirituális értelmezésére nagy gondot fordított, a görög és a héber szövegeket hat oszlopban egymás mellé állítva vetette össze.

Sevillai Izidor 560-tól 636-ig élt. Bátyja utódaaként lett Sevilla püspöke. Aszkéta életet élt, teológiai iskolákat alapított, a toledói birodalmi zsinaton

elnökölt. Több mint ezer kézirata maradt ránk, nyelvtani, természettudományi, teológiai és történelmi témákról írt. Húszkötetes műve, az Etimológia tekinthető az első reálenciklopédiának. Ebben írt a Paradicsomról, a tisztítótűzről és az utolsó ítéletről is. Az egyházi élet szervezeteiről, a papok feladatairól, az eretnekségről, a zsidókról, a pogányokról és az erőszakos térítésről is kifejtette véleményét.

Az ókori és középkori biblíamagyarázatok legtöbbször glosszákból maradtak fenn. Az ókori klasszikus irodalmi művek nehezen érthető szavait magyarázták a sorok között jegyzetekben. A keresztények ezt a hagyományt vették át, de a Biblia terén, elsősorban a szentírási kódexek margójára vagy a sorok közé írták a jegyzeteket. Később ezeket gyűjteményekben külön is kiadták.

A középkorban igen népszerű volt a lectio divina elsősorban a pusztai szerzetesek körében, mely először még csak a Biblia figyelmes, elmélyült, személyes olvasását jelentette, majd a szóhasználat áttekintését bármilyen más lelki irodalom olvasására. Az ilyen befogadó olvasás

légző gyakorlattal, elcsendesüléssel, megnyugvással kezdődött, ezt követte a lassú olvasás, majd a meditáció, melyben a saját maga életére próbálta értelmezni az imádkozó a szöveget, az ima, melyben párbeszédet kezdeményeztek az Úristennel és a kontempláció, melyben saját lelküket elcsendesítve az Úr hangjára voltak figyelmesek. XVI. Benedek pápa 2005-ben is melegen ajánlotta ezt a lélekiemelő imaformát, a „szerzetesek lépcsőjét”.

A modern kori exegéták közül csak néhány nevet emelnénk ki. A reneszánsztól a reformkorig a forráskritika módszere volt számottevő. Elsősorban a Jahvista forrásra, melyben Istent Jahveként említik, az Elohista forrásra (Isten = Elohim), a Deuteronomista és a papi forrásra támaszkodtak például Julius Wellhausen, Graf, Hermann Gunkel. Martin Noth és Gerhard von Rad már inkább narratív exegézist folytatott, irodalmi, retorikai módon magyarázták a szövegeket.

Folytatjuk...

Erdő Péter bíboros úr felhívására az Egyházmegyei Karitásztámogatást nyújtó plébániák betegeknek gyógyszerkiáltásához.

Tudjuk, hogy a kedves testvérek közül sokaknak nagy nehézséget jelent a gyógyszerek kiáltása. Kérjük a testvéreket, éljenek bátran a lehetőséggel, és jelezzék, hogy kinek tudunk segíteni. Jelentkezni a plébánia karitászfőnöknél, Mikácsyné Katinál lehet hétfőnként délután 1/25 és 6 között a portán.

Nemrég történt:

Március 4-én dr. Láng Zsolt polgármester, Dankó Virág alpolgármester és Ernyey László egyházügyi tanácsnok kötetlen beszélgetésen találkozott a Képviselő Testület tagjaival. A megbeszélés jó hangulatban zajlott, amelyen polgármester úr javasolta, hogy rendszeresen kerüljön sor ehhez hasonló összejövetelekre.

A Plébános atya fogadó-ideje legközelebb március 31-én, hétfőn 16-18 óráig lesz.

Tél és tavasz közt

Hogy tél volt: az első tavaszias nap-sütésben derül csak ki igazán. A szokatlanul éles ragyogásban mintha tussal húzták volna ki a téli utcák rajzát, mindent szürkének, fáradtnak és gyűröttnek látunk. Vállunkon mázsás a télikabát; a kirakatok üvegét mintha sűrű por lepné; az utcák sárosak; arcunk színe valószínűtlenül sápadt és fehér. Vitaminhiány, mondjuk, klorofillhiány. S mindezt a tavasz előhírének ragyogásában tapasztaljuk meg először.

A természet újjáéledése a tél legszembeütőbb külszíne, a természet halandóságának legszembeütőbb burkán át közeledik felénk. Az égbolt vadonatúj kékjét kopár ágak rácsai fogadják.

Ugyanezt a képet mutatja a liturgikus év megfelelő időszaka, ha hasonlíthatatlanul mélyebb tartalmak színe alatt is. A nagyöjtt komor gyászát a keresztény reménység emelkedő hullámai feszítik.

Valamikor a tanítványokat is a feltámadás öröme a halál legszembeütőbb jegyei közt érte. A sírba tétel, a keresztlevétel kopár tényei után. A halál mozdulatlansága után, mi őket is megbénította, halott Mesterükhöz hasonlítva őket. Nem lázadoztak, még csak nem is panaszkodtak. Egyszerűen tovább szerettek. Tovább szerették a halottat, kit életében talán nem mindig tudtak követni.

S itt – a szeretet e „sötétjében” – veszik hírül, hogy akit szeretnek: föltámadott. Szakasztott úgy, ahogy azóta is egyedül itt, a szeretet csendjében, „sötétjében” tapasztalhatja meg ki-ki közülünk a föltámadás fokozhatatlan intimitását, mivel ez a feltámadás végzetlenül csendes, s akár a tanítványokra az első húsvét hajnalán, azóta is szinte észrevétlenül köszönt ránk.

Csendesen, mivel isteni, és észrevétlenül, mivel mindennél hatalmasabb.

(*Új Ember*, 1967. március 5.)

A Kapisztrán Kórus nagyheti és húsvéti programja

Virágvasárnap 11.00: Gounod: C-dúr Missa Brevis, néppassió turbákkal

Nagycsütörtök 18.00: Missa De Angelis (VIII. gregorián szentmise)

Húsvétvasárnap 11.00: Mawet: Szűz Mária tiszteletére írt miséje

Közreműködik: **Nagy László Adrián** orgonaművész, vezényel: **Lógó Tibor**.

Éjszakai keresztút:

Nagypénteken éjszakai keresztút lesz a budai hegyekben. Indulás a 11-es busz végállomásától 23 órakor, megfelelő öltözetben, szerény élelemmel (hajnalra).

Imaszándékaink: Továbbra is kérjük a kedves testvérek ima-támogatását a jegyepárokért és az őket felkészítő házaspárokért, valamint az elsőáldozó gyermekekért.

Az elmúlt két héten a **lemondások perselyében** összesen 23 430 Ft gyűlt össze, melyet szegény családok megsegítésére fordítottunk. Nevükben is köszönjük a testvérek áldozatos támogatását!

Minden testvérnek békés, örömteli felkészülést kívánunk a húsvéti ünnepekre!

Templomunk programjai (2008. március 16. – 2008. március 30.):

A múlt vasárnapi gyűjtés eredménye: 571 950 Ft volt a szentföldi katolikusok javára.

Köszönjük a testvérek nagylelkű támogatását!

Március 16-a, virágvasárnap, 10.00-kor ünnepi szentmise, előtte a kolostor udvarában virágvasárnapi körmenet és barkaszentelés gyerekekkel.

A 11.00 órás szentmisén a **Kapisztrán Kórus** passiót énekel.

A 18.00 és a 19.30 órás szentmiséken a **Vox Clara Kórus** passiót énekel

Március 20-a, nagycsütörtök, reggel 7.30-kor zsolozsma. Este 18.00-kor szentmise, utána oltárfosztás, Jeremiás próféta siralmi, Jézus búcsúbeszéde, majd virrasztás. Nagycsütörtökön és nagypénteken az iroda zárva lesz.

Március 21-e, nagypéntek, szigorú böjti nap! Reggel 7.30-kor zsolozsma, 15.00-kor keresztút, 18.00-tól a Szent Kereszt felmagasztalásának liturgiája, utána Jeremiás próféta siralmi, majd virrasztás.

Március 22-e, nagyszombat, reggel 7.30-kor zsolozsma. A templom az egész nap folyamán nyitva tart, alkalmat adva a Szentsír előtti csöndes imádságra.

Nagyszombat estéjén, Húsvét vigíliáján este ½ 8 órakor kezdődik a Húsvét, Jézus Krisztus halálának és feltámadásának megünneplése. A tűzszentelés a templom előtt történik. Onnan jövünk be a templomba, és kezdődik Húsvét vigíliájának szertartása. Kérjük a testvéreket, hogy **gyertyát hozzanak magukkal**. **A feltámadási mise vége kb. ½ 11 órakor lesz**, utána agapéra várjuk a testvéreket a quadumba.

Március 23-a, húsvétvasárnap, ünnepi miserendet tartunk. A 11.00 órai szentmisén a **Kapisztrán kórus** énekel. Minden mise végén ételszentelésre lesz lehetőség.

Március 24-én, húsvéthétfőn hétköznapi miserend lesz. A „Sasok” szervezésében **locsolóbál** lesz a Szent Angéla Iskolában. Az eseményről részletes program a hirdetőtáblán olvasható.

Nagycsütörtök, nagypéntek és nagyszombat szertartásai alatt a kisgyerekes szülők a hittanterembe vihetik gyermekeiket, és ott kivetítő segítségével bekapcsolódhatnak a liturgiába.

A nagyhéten hétfőtől szombatig 7.30 - 12.00 és 16.00 - 20.00 között lesz **gyóntatás**. Szeretettel várjuk a testvéreket **húsvét előtt** a szentgyónás elvégzésére!

Március 25-27-ig lesz ferences közösségünk káptalanja, ekkor nem lesz gyóntatás.

Előzetes:

Április 15-én, vasárnap Irgalmasság vasárnapja lesz. II. János Pál pápa 2000-ben, Szent Fausztina nővér közlései alapján nyilvánította ezt a vasárnapot az isteni Irgalmasság ünnepének. Egyben hirdetjük, hogy ezen a napon teljes búcsúban részesedhetünk minden szentmisén, minden templomban.

Az Országúti Ferences Plébánia Szent István vértanú templomának lapja.

Megjelenik kéthetente 1200 példányban. Felelős kiadó P. Horváth Achilles ofm. plébános.

Cím: 1024. Budapest, Margit krt. 23. A rendház telefonja: 212-5628. Iroda telefonja: 315-0944.

E-mail: orszagut@ofm.hu WEB: www.orszagutiferencesek.hu